

Priča o uspjehu Baranjski voćnjaci u proizvodnju uložili 25 milijuna, a već 2009. ostvarili su 5 milijuna kuna prihoda

Voćnjak je mrežama zaštićen od tuče, navodnjava se sustavom kap po kap, a u rasadniku se proizvode bezvirusne i certificirane sadnice

KRUNOSLAV PETRIĆ/PIXSELL

Postat ćemo najveći regionalni proizvođač sadnica vrhunske kvalitete

MARIJA BIRTIĆ
redakcija@poslovnitr.hr

Baranjski voćnjaci visokim europskim standardima u rasadništvu i voćarstvu ne iskaču samo u Hrvatsku, posadeno je 900.000 sadnica i 70 hektara voćnjaka

Sa 70 hektara voćnjaka breskve i nektarine te gotovo 900 tisuća sadnica jabuke, breskve, trešnje i kruške, Baranjski voćnjaci jedna su od najvećih voćarskih i rasadničarskih tvrtki u ovom dijelu Europe.

Voćnjak mrežama zaštićen od tuče, navodnjava se sustavom kap po kap, a u rasadniku se proizvode bezvirusne i certificirane sadnice s licencom samog vlasnika sorte.

Okrupnjavanje posjeda

"Prije šest godina počeli smo razmišljati da u okviru Werkos Grupe razvijemo agrosektor s ciljem uvođenja novih tehnoloških dostignuća i standarda u voćarskoj proizvodnji na hrvatsko tržište. To se prije svega odnosilo na projektiranje i implementiranje sustava za zaštitu od tuče i sustava za navodnjavanje što je preduvjet kontinuirane i konkurentne proizvodnje.

Zatim smo počeli pripremati i projekt ulaganja u vlastitu proizvodnju na području Baranje. Htjeli smo pokrenuti suvremenu i visokointenzivnu proizvodnju pa sam počeo kupovati zemlju i okrupnjavati posjed kako bi ulaganje bilo isplativo. Naši nasadi breskve i nektarine su trenutno najmodernije plantaže tog voća u široj regiji", tvrdi Nikola Velicki, direktor Baranjskih voćnjaka.

"Istodobno sam puno putovao, istraživao europsko tržište i prikupljao znanja i iskustva europskih proizvođača kako bismo si letvicu postavili što više. Znao sam da ćemo uspjeti jedino ako količinom i kvalite-

tom budemo konkurentni na globalnom tržištu, a to je značilo implementirati standarde EU proizvođača i usvojiti sva nova tehnološka dostignuća i iskustva u toj proizvodnji.

Na taj način uspostavili smo kontakt s tvrtkom Johan Nicolai iz Belgije, koja je renomirani europski rasadničar. Ubrzo se razvila obostrana želja za strateškim partnerstvom te smo krenuli u pilot-projekt proizvodnje sadnica u manjem obimu, koristeći sve pogodnosti našeg podneblja i njihovog znanja. Danas zapošljavamo gotovo 40 osoba, a u sezoni do 80", priča Velicki. Tako su 20 hektara voćnjaka posadili 2008. te 50 hektara 2009. Iako je voćnjak mlad, u prošloj godini već su imali simboličan urod.

"To pokazuje da je povrat investicije puno brži ovim načinom proizvodnje. Prema procjenama tehnologa ove godine ćemo na 20 hektara imati preko 200 tona voća dok bi u punom rodu breskvi i nektarina trebali ukupno imati oko 2,5 tisuća tona, za čime već sada postoji veliki interes domaćih ali i najpoznatijih europskih trgovačkih lanaca", ističe Velicki.

Gotovo 900 tisuća sadnica jednogodišnje i dvogodišnje proizvodnje posadeno je na 37 hektara. Više od 90 posto su jabuke, a 10 posto su breskve, trešnje i kruške. Za tri sorte jabuka: Fuji, King 8 Brak, Red Cap Valtod i Gala Royal Beaul jedini u Hrvatskoj imaju ekskluzivnu licencu, dok licencirane sorte: Golden Crislaard, Jomured, Dacosta, Morrens Jonagored Supra, Braeburn Hillwell i druge proizvode jedini u Hrvatskoj.

"Te su sorte, odnosno klonovi jabuke, vrlo traženi u Europi još nije u potpunosti prepoznata njihova kvaliteta i tržišni značaj. Naše sadnice su bezvirusne, što znači da materijal od kojega proizvodimo sadnicu (podloga i plemka) nije zaražen nijednim poznatim i pro-

Nikola Velicki, direktor Baranjskih voćnjaka, i dalje sudjeluje u proizvodnji

PIXSELL

“

OVE GODINE IMAT ĆEMO NA 20 HEKTARA VIŠE OD 200 TONA VOĆA

izvodno štetnim virusom, te certificirane, što znači da su plemke od kojih su sadnice proizvedene potekle iz izvornih matičnjaka pojedine sorte. U određenom klimatu to znači veći urod, intenzivniju boju i veći kalibar te automatski višu cijenu na tržištu.

Svaka zaštićena sorta ima svog vlasnika kojemu naša tvrtka za svaku sadnicu koju uvez mora platiti licencu. Voćaru licenca daje sigurnost u podrijetlo i genetsku čistoću pupova iz kojih su proizvedene sadnice, a koji su potekli s matičnih stabala sorte u vlasništvu nositelja licence", objašnjava Velicki. Brojni proizvođači koji su

do sada sadnice visoke kvalitete uvozili iz Nizozemske, Belgije i Italije, sve više kupuju od Baranjskih voćnjaka. No, da bi od njih sadnice počeli kupovati i manji proizvođači, u posljednje dvije godine održali su niz edukacija, radionica i stručnih skupova kako bi ih educirali o novom pristupu u voćarstvu, kaže Velicki.

"Proizvođače moramo educirati i uvjeravati da nije svaka sadnica ista. Oni mogu kupiti sadnicu po znatno nižoj cijeni od naše, no ako to nije bezvirusna, certificirana i razgranata sadnica, ona je možda genetski u potpunosti izgubila izvorna svojstva i kvalitete

sorte pa neće polučiti očekivane rezultate i opravdati investiciju, da ne govorimo o mogućim problemima uslijed bolesti ili virusa. Umjesto da rodi već u prvoj, rodit će u trećoj godini", poručuje Velicki.

Strogi kriteriji

U Europi se sadnice koje ne zadovoljavaju stroge kriterije uništavaju. Zato ono što proizvođačima djeluje kao kratkoročna ušteda bude dugoročna nepopravljiva šteta.

Oni svoju proizvodnju trebaju pripremati i za uvođenje standarda GLOBAL G.A.P. kojeg traže svi kupci i trgovački lanci u Europskoj uniji, a koji jamči da kvaliteta proizvoda zadovoljava sve zdravstvene standarde te je najbliža moguća ekološkoj proizvodnji.

"Taj standard zahtijeva dokazano porijeklo sadnice čime licencirana sadnica dodatno opravdava svoj 'trošak'. Jedino će licenca vlasnika sorte omogućiti da voćari svoju atraktivnu, novu sortu jabuke, prodaju pod pravim imenom sorte i ostvare puno bolje cijene na tržištu. Većina trgovačkih lanaca u Hrvatskoj uskoro će uvjetovati otkup standardima GLOBAL G.A.P.-a. Zato ga ove godine i mi uvodimo u proizvodnju", ističe Velicki.

Respektabilni u Europi

U voćarsku i rasadničarsku proizvodnju do sada je uloženo gotovo 25 milijuna kuna. Ukupni prihod u 2009. godini bio je oko 5 milijuna kuna.

"Planiramo investirati u 50-ak hektara nasada jabuke, no to će osim o situaciji na tržištu ovisiti i o raspoloživom zemljištu. U suradnji s belgijskim partnerom, zajednički dugoročni cilj je postati najveći regionalni proizvođač bezvirusnog i certificiranog sadnog materijala vrhunske kvalitete. S obzirom na to da on ima proizvodnju od preko milijun sadnica, zajedno smo već sada respektabilni proizvođač na području cijele Europe", zaključuje Velicki.

Klijentela

Kvalitetu sadnica potvrđuje i Agrokor

"Agrokoru obnavljamo kompletne voćnjake. Oni kupuju naše sadnice koje su kvalitetom konkurentne onima iz inozemstva, a cijenom puno povoljnije. Naš bezvirusni sadni materijal s prijevremenim grančicama te genetski potencijal čistih klonova, proizvođačima garantira raniji ulazak u rodnost voćke a time i znatno raniji povrat investicije. Ove godine smo gotovo 25 posto sadnog materijala izvezli u EU i to zemlje s najvećom rasadničarskom tradicijom u Europi, što je do sada bilo gotovo nezamislivo", ponosan je Velicki.

